

Базовий си́лабус на́вчальної дисципліни «Тактична медицина»

1.	Спеціальність	Для спеціальності 223 «Медсестринство» освітнього ступеня «бакалавр».
2.	Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна циклу професійної підготовки для освітньої програми «Екстрена медицина».
3.	Координатор	Кафедра екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.
4.	Підрозділи, залучені до викладання дисципліни	Кафедра екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.
5.	Кредити ЄКТС	5 кредитів ЄКТС (150 годин, з яких 36 год становить контактна робота з викладачем (36 год практичних занять), 114 год – самостійна робота).
6.	Мета дисципліни – ознайомити студентів із завданнями та метою тактичної допомоги постраждалим на полі бою, дати характеристику основних етапів надання невідкладної допомоги під час бойових дій, засвоїти навички надання екстреної медичної допомоги та евакуації поранених.	
7.	Програмні результати навчання, на які спрямована дисципліна: ПРН 3. Здійснювати оцінку безпечності місця події, демонструвати забезпечення безпеки персоналу та пацієнта, застосування табельних засобів індивідуального захисту. ПРН 9. Провести первинне обстеження пацієнтів різних вікових груп, оцінити ступінь виявлених порушень, визначити потребу у проведенні екстрених рятувальних заходів. ПРН 17. Використовувати навички критичного мислення для організації і надання ЕМД при масових випадках, у надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час, у тому числі пов'язаних із викидом сильнодіючих отруйних речовин, небезпечних матеріалів та при інфекційних хворобах.	
8.	Результати навчання за дисципліною. Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе: 1. Проводити оцінку стану постраждалих та поранених при невідкладних станах і в бойових умовах. 2. Надавати медичну допомогу постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах, у випадку поранення, травми й ураження та організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів.	
9.	Зміст навчальної дисципліни: Тема 1. Види ушкоджень, травм в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення. Основні принципи тактичної медицини і першої медичної допомоги. Небезпечні фактори, що загрожують постраждалому. Тема 2. Основи принципи надання медичної допомоги у військово-польових умовах. Обсяг допомоги у військово-польових умовах. Надання медичної допомоги в бойових (секторах обстрілу та укриття) і небойових умовах. Тема 3. Порядок проведення первинного, вторинного огляду постраждалого. Ознаки порушення основних життєво-важливих функцій організму та заходи з підтримки життєдіяльності. Тема 4. Зупинка кровотечі та захист рани в бойових і небойових умовах. Види ран, характерні ознаки ран та кровотечі. Алгоритм надання допомоги при кровотечах. Тема 5. Алгоритм надання допомоги при порушенні прохідності верхніх дихальних шляхів. Надання медичної допомоги при гострих порушеннях дихання.	

	Тема 6. Надання медичної допомоги при травматичних ушкодженнях опорно-рухової системи в бойових і небойових умовах. Види шин для іммобілізації кінцівок. Правила іммобілізації хребта та шиї, кінцівок. Тема 7. Надання медичної допомоги при пораненнях та ушкодженнях грудної клітки й живота в бойових і небойових умовах. Накладання оклюзійних пов'язок. Симптоми напруженого пневмотораксу, декомпресійна пункція грудної порожнини. Тема 8. Переміщення пораненого в бойових і небойових умовах. Способи та засоби для евакуації поранених. Засоби для попередження гіпотермії.
10.	Технології навчання та викладання. Навчання поєднує практичні групові заняття, індивідуальні завдання, тренінгові заняття. Обов'язковою навчальною діяльністю є симуляційні тренінги з використанням спеціального медичного та військового обладнання.
11.	Навчальні ресурси: 1. Медичний захист військ: навчальний посібник / [С.О. Гур'єв, Ю.В. Шкатула, В.П. Печиборщ та ін.] – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 175 с. 2. Гур'єв, С.О. Медицина надзвичайних ситуацій. Екстрена медична допомога: навч. посіб. / [С.О. Гур'єв, В.Д. Шишук, Ю.В. Шкатула.] – Суми: СумДУ, 2010. – 321 с. 3. Організація медичного забезпечення військ: Підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III-IV рівнів акредитації / За редакцією професора Бадюка М.І. – К.: „МП Леся”, 2014. – 430 с. 4. Medsanbat.info [Електронний ресурс] : [Інтернетпортал]. – Електронні дані. – Режим доступу : www.medsanbat.info. – Первинний огляд пораненого та невідкладні медичні заходи. 5. 1staidplast.org.ua [Електронний ресурс] : [Інтернетпортал]. – Електронні дані. – Режим доступу : www.1staidplast.org.ua. – Тактична медицина. 6. Домедична допомога в умовах бойових дій : методичний посібник / В. Д. Юрченко, В. О. Крилюк, А. А. Гудима [та ін.]. – Київ : Середняк Т. К., 2014. – 80 с. 7. Мінно-вибухова травма внаслідок сучасних бойових дій на прикладі антитерористичної операції на сході України / С. О. Гур'єв, Д. І. Кравцов, В. Є. Казачков [та ін.] // Травма. – 2015. – № 6. – С. 5–8. 8. Adult advanced life support / J. P. Nolan, C. P. Deakin, J. Soar et al. // European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation. – Elsevier, 2005. – S. 39–86. 4. Basic life support // National Safety Council. – 2006. – 105 p. 9. Butler F. K. Tactical combat casualty care: update 2009 / F. K. Butler // Journal of Trauma and Acute Care Surgery. – 2010. – Т. 69, № 1. – P. 10–13. 10. Damage control resuscitation for vascular surgery in a combat support hospital / C. J. Fox, D. L. Gillespie, E. D. Cox et al. // J. Trauma. – 2008. – Vol. 65, No. 1. – P. 1–9. 11. Died of wounds on the battlefield: causation and implications for improving combat casualty care / B. J. Eastridge, M. Hardin, J. Cantrell et al. // J. Trauma. – 2011. – Vol. 71. – P. 4–8. 12. Treating civilian gunshot wounds to the extremities in a level 1 trauma center: our experience and recommendations / A. Burg, G. Nachum, M. Salai et al. // Israel Medical Association Journal. – 2009. – Vol. 11, No. 9. – P. 546–551.